

Istungidokument

A8-0329/2018

16.10.2018

RAPORT

euroala tööhõive- ja sotsiaalpoliitika kohta
(2018/2034(INI))

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Raportöör: Krzysztof Hetman

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	3
SELETUSKIRI.....	15
KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS	16
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS	23
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	24

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

euroala tööhõive- ja sotsiaalpoliitika kohta (2018/2034(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 3 ja 5,
- võttes arvesse komisjoni 16. veebruari 2012. aasta valget raamatut „Piisava, kindla ja jätkusuutliku pensioni tagamise tegevuskava” (COM(2012)0055),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 9, 145, 148, 149, 152, 153, 174 ja 349,
- võttes arvesse 13. aprilli 2016. aasta Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevahelist parema õigusloome kokkulepet¹,
- võttes arvesse ELi põhiõiguste hartat, eelkõige selle IV jaotist (Solidaarsus),
- võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni,
- võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmärke, eriti 1., 3., 4., 5., 8., 10. ja 13. eesmärki,
- võttes arvesse viie juhi 22. juuni 2015. aasta aruannet Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimise kohta,
- võttes arvesse nõukogu 14. mai 2018. aasta soovitus euroala majanduspoliitika kohta²,
- võttes arvesse nõukogu 7. detsembri 2015. aasta järeldusi sotsiaalmajanduse kui Euroopa majandusliku ja sotsiaalse arengu olulise teguri edendamise kohta,
- võttes arvesse komisjoni 23. mai 2018. aasta teatist „Euroopa poolaasta 2018: riigipõhised soovitused“ (COM(2018)0400),
- võttes arvesse komisjoni 22. novembri 2017. aasta teatist „2018. aasta majanduskasvu analüüs“ (COM(2017)0690),
- võttes arvesse komisjoni ja nõukogu 22. novembri 2017. aasta ühise tööhõivearuande projekti, mis on lisatud komisjoni 22. novembri 2017. aasta teatisele 2018. aasta majanduskasvu analüüsi kohta (COM(2017)0674),
- võttes arvesse komisjoni 22. novembri 2017. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta (COM(2017)0677) ja Euroopa Parlamendi 19. aprilli 2018. aasta sellekohast seisukohta³,
- võttes arvesse komisjoni 22. novembri 2017. aasta soovitus võtta vastu nõukogu

¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

² ELT C 179, 25.5.2018, lk 1–5.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0181.

- soovitus euroala majanduspoliitika kohta (COM(2017)0770),
- võttes arvesse komisjoni 22. novembri 2017. aasta aruannet „Häiremehhanismi aruanne 2018“ (COM(2017)0771),
 - võttes arvesse komisjoni 22. novembri 2017. aasta teatist „2018. aasta eelarvekavad: üldine hinnang“ (COM(2017)0800),
 - võttes arvesse komisjoni 26. aprilli 2017. aasta teatist „Euroopa sotsiaalõiguste samba loomine“ (COM(2017)0250),
 - võttes arvesse komisjoni 26. aprilli 2017. aasta teatist „Algatus lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalustamiseks“ (COM(2017)0252),
 - võttes arvesse komisjoni talituste 26. aprilli 2017. aasta töödokumenti, milles tehakse kokkuvõtte 2013. aasta soovitusena „Investeerides lastesse, aitame neil välja rabeleda ebasoodsate olude ringist“ tulemustest (SWD(2017)0258),
 - võttes arvesse komisjoni dokumenti „Strateegiline soolise võrdõiguslikkuse kava 2016–2019“ ja Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti 2011–2020 ning nõukogu 7. märtsi 2011. aasta järeldusi nimetatud pakti kohta¹,
 - võttes arvesse 2002. aastal Barcelonas kokkulepitud lapsehoiuteenuste eesmärke, mille kohaselt sooviti 2010. aastaks võimaldada lapsehoiuteenuseid vähemalt 90 %-le kolmeaastastest ja vanematest lastest, kes ei ole veel jõudnud kohustuslikku kooliikka, ja vähemalt 33 %-le alla kolmeaastastest lastest,
 - võttes arvesse komisjoni 4. oktoobri 2016. aasta teatist „Noortegarantii ja noorte tööhõive algatus kolm aastat hiljem“ (COM(2016)0646),
 - võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 (COM(2016)0604),
 - võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta teatist „Euroopa investeringute tugevdamine töökohtade loomiseks ja majanduskasvu saavutamiseks: Euroopa Strateegiliste Investeringute Fondi teine etapp ning uus Euroopa välisinvesteringute kava“ (COM(2016)0581),
 - võttes arvesse komisjoni 10. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa uus oskuste tegevuskava. Koostöö inimkapitali tugevdamiseks ning töölesobivuse ja konkurentsivõime suurendamiseks“ (COM(2016)0381),
 - võttes arvesse komisjoni 2. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa jagamismajanduse tegevuskava“ (COM(2016)0356),
 - võttes arvesse ringmajanduse paketti²,

¹ ELT C 155, 25.5.2011, lk 10.

² Direktiivid (EU) 2018/849, 2018/850, 2018/851 ja 2018/852.

- võttes arvesse komisjoni 1. juuni 2016. aasta teatist „Euroopa investeerib taas. Euroopa investeerimiskava täitmise ülevaade“ (COM(2016)0359),
- võttes arvesse komisjoni 8. märtsi 2016. aasta teatist „Euroopa sotsiaalõiguste teemalise arutelu käivitamine“ (COM(2016)0127) ja selle lisasid,
- võttes arvesse oma 11. septembri 2018. aasta resolutsiooni võimaluste kohta töötajatele kvaliteetsete töökohtade leidmiseks vigastuse või haiguse järel¹,
- võttes arvesse oma 14. märtsi 2018. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2018. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta²,
- võttes arvesse oma 16. novembri 2017. aasta resolutsiooni ebavõrdsusevastase võitluse kohta töökohtade loomise ja majanduskasvu hoogustamiseks³,
- võttes arvesse oma 26. oktoobri 2017. aasta resolutsiooni euroala majanduspoliitika kohta⁴,
- võttes arvesse oma 24. oktoobri 2017. aasta resolutsiooni miinimumsissetuleku poliitika kui vaesuse vastu võitlemise vahendi kohta⁵,
- võttes arvesse oma 14. septembri 2017. aasta resolutsiooni Euroopa uue oskuste tegevuskava kohta⁶,
- võttes arvesse oma 19. jaanuari 2017. aasta resolutsiooni Euroopa sotsiaalõiguste samba kohta⁷,
- võttes arvesse oma 26. mai 2016. aasta resolutsiooni vaesuse sooliste aspektide kohta⁸,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2015. aasta resolutsiooni ELi töötervishoiu ja tööohutuse strateegilise raamistiku kohta aastateks 2014–2020⁹,
- võttes arvesse komisjoni 2018. aasta aruannet pensionide piisavuse kohta: vanemaealiste inimeste sissetulekute praegune ja tulevane piisavus ELis,
- võttes arvesse komisjoni 2018. aasta aruannet rahvastiku vananemise kohta, mis käsitleb majanduslikke ja eelarvelisi prognoose ELi liikmesriikide kohta (2016–2070),
- võttes arvesse oma 2. veebruari 2016. aasta seadusandlikku resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus deklareerimata töö ennetamise

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0325.

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0078.

³ ELT C 356, 4.10.2018, lk 89.

⁴ ELT C 346, 27.9.2018, lk 200.

⁵ ELT C 346, 27.9.2018, lk 156.

⁶ ELT C 337, 20.9.2018, lk 135.

⁷ ELT C 242, 10.7.2018, lk 24.

⁸ ELT C 76, 28.2.2018, lk 93.

⁹ ELT C 366, 27.10.2017, lk 117.

- ja tõkestamise alast koostööd edendava Euroopa platvormi loomise kohta¹,
- võttes arvesse muudetud Euroopa sotsiaalharta ja 2014. aastal käivitatud Torino protsessi, mille eesmärk on tugevdada Euroopa sotsiaalharta lepingusüsteemi Euroopa Nõukogus ja selle suhetes Euroopa Liidu õigusega²,
 - võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste komitee lõppjärelausi seoses Euroopa Liidu esialgse aruandega (september 2015),
 - võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 2017. aasta märtsi eriaruannet nr 5/2017 pealkirjaga „Noorte töötus: kas ELi poliitika on midagi muutnud? Hinnang noortegarantiile ja noorte tööhõive algatusele“,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamust (A8-0329/2018),
- A. arvestades, et 2018. aasta juunis oli sesoonselt korrigeeritud töötuse määr euroalal 8,3 %, mis oli madalam kui 2017. aasta juunis, mil see oli 9,0 %, ning ühtlasi oli see ka 2008. aasta detsembrist saadik madalaim euroalal mõõdetud määr; arvestades, et euroala liikmesriikide töötuse määrade vahel on märkimisväärne erinevus: 2018. aasta juunis olid madalaimad töötuse määrad Maltal (3,9 %) ja Saksamaal (3,4 %), samas kui kõrgeimaid töötuse määrasid, mis on endiselt murettekitavad, täheldati Kreekas (20,2 % 2018. aasta aprillis) ja Hispaanias (15,2 %), kus tööhõive määr oli vastavalt 57,8 % ja 65,5 %;
- B. arvestades, et 2018. aasta juunis oli noorte töötuse määr euroalal 16,9 %, samas kui 2017. aasta juunis oli see 18,9 %; arvestades, et pidevast langusest hoolimata on see määr siiski veel lubamatult suur, olles üle kahe korra kõrgem kui üldine keskmine töötuse määr, mis tähendab, et mõnes riigis on ligikaudu iga kolmas noor töötutu; arvestades, et esmavastutus tööpuudusega võitlemise eest lasub liikmesriikidel, kellelt oodatakse tööturu õigusraamistike, haridus- ja koolitussüsteemide ning aktiivse tööturupoliitika väljatöötamist ja rakendamist, et tagada muu hulgas inimväärse palgaga inimväärsete töökohtade loomine;
- C. arvestades, et euroala liikmesriikide noorte töötuse määrade vahel on samuti märkimisväärne erinevus: 2018. aasta juunis olid Euroala madalaimad noorte töötuse määrad Maltal (5,5 %) ja Saksamaal (6,2 %) ning kõrgeimad Kreekas (42,3 % 2018. aasta aprillis), Hispaanias (34,1 %) ja Itaalias (32,6 %);
- D. arvestades, et mõnede liikmesriikide tööturul esineb selliseid struktuurseid probleeme nagu vähene osalemine ning oskuste ja kvalifikatsioonide nõudlusele mittevastavus; arvestades, et tööturu nõudlusele vastamiseks on aina rohkem vaja konkreetseid meetmeid mitteaktiivse tööjõu integreerimiseks ja taasintegreerimiseks;
- E. arvestades, et 2017. aastal oli euroala üldine tööhõive määr 71,0 % ja naiste tööhõive

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0033.

² <https://www.coe.int/en/web/turin-european-social-charter/turin-process>

määr 65,4 %; arvestades, et Euroopa Liit on Euroopa 2020. aasta strateegia raames võtnud eesmärgiks saavutada 20–64-aastaste isikute puhul vähemalt 75 % suurune tööhõive, muu hulgas naiste ja vanemate töötajate suurema kaasamise ning rändajate parema tööturule integreerimise kaudu; arvestades, et euroala tööhõive määr ületas 2016. aasta lõpuks kriisieelse kõrge taseme ja kasvas 2018. aasta teises kvartalis eelmise aasta sama kvartaliga võrreldes 1,5 %; arvestades, et see ei küüni siiski mõningates liikmesriikides kümme aastat tagasi registreeritud tasemeni, ning pidades ühtlasi silmas, et Ida-Euroopa riikides võib selle põhjuseks olla pigem kogu elanikkonna pikaajaline vähenemine kui tööturu negatiivsed arengud; arvestades, et endiselt on murettekitav töötajate töötundide arvu vähenemise suundumus, mis on muu hulgas tingitud mittevabatahtlikust osalise tööajaga töötamisest, ning et 2017. aastal täheldati eelnenud aastaga võrreldes väikest vähenemist (0,3 %) ja tase on endiselt ligi 3,0 % madalam kui 2008. aastal¹;

- F. arvestades, et tööturu killustatus mõjutab eelkõige naisi, madala kvalifikatsiooniga isikuid, noori ja vanemaid inimesi, puudega inimesi ja rändetaustaga inimesi, kes töötavad suurema tõenäosusega ka osalise tööajaga ja ajutistel töökohtadel, mis on lisaks mittestandardsetele ja ebatüüpilistele töövormidele ning fiktiivsetele füüsilisest isikust ettevõtjatele endiselt kasutusel; arvestades, et 55–64-aastaste tööhõive määr oli ELis 2017. aastal 57 %, mis on 10 protsendipunkti võrra madalam kui üldine tööhõivemäär, ja sooline erinevus oli 13 protsendipunkti, mis on 3 protsendipunkti võrra suurem kui vastav näitaja kogu tööealise elanikkonna puhul; arvestades, et demograafilised prognoosid ennustavad vanemate töötajate arvu kasvu;
- G. arvestades, et kvaliteetse tervishoiuteenuse üldine kättesaadavus on põhivajadus, mille täitmise liikmesriigid peavad tagama ja millesse neil tuleb investeerida;
- H. arvestades, et 2016. aastal oli euroalal vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevaid inimesi 23,1 %, mida on endiselt rohkem kui 2009. aastal, palgavaesuse määr oli aga 9,5 %; arvestades, et 118 miljonit Euroopa kodanikku on endiselt vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus, mis tähendab, et neid on 1 miljoni võrra rohkem kui kriisieelsel ajal; arvestades, et strateegia „Euroopa 2020“ eesmärk vähendada vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus elavate inimeste arvu 2008. aasta võrdlusalusega võrreldes 20 miljoni võrra ei ole veel kaugeltki mitte saavutatud; arvestades, et kuigi materiaalse puuduse määr langeb, on rahalise vaesuse ja suhtelise vaesuse määr tõusuteel;
- I. arvestades, et pikaajalise töötuse määr on euroalal langemas (2016. aastal oli see 5 %, 2017. aastal aga 4,4 %), ning arvestades, et see on siiski lubamatult kõrge, moodustades 48,5 % üldisest töötuse määrast;
- J. arvestades, et Euroopa tööhõive ja sotsiaalarengu (ESDE) 2018. aasta aruande kohaselt on palgatõusu mõjutav tootlikkuse aeglane kasv töötaja kohta seotud selliste teguritega nagu osalise tööajaga töökohtade suurem osakaal ja väiksem töötundide arv;
- K. arvestades, et osalise tööajaga töö ja ajutise töö määr on euroalal jäänud 2013. aastast saadik stabiilseks, kuid sellel on kogu tööhõives suur osakaal, sest osalise tööajaga töö hõlmas 2017. aastal oli 21,2 % kõigist lepingutest; arvestades, et osalise tööajaga töö osakaal on naiste hulgas oluliselt suurem (31,4 %) kui meeste seas (8,2 %), mis võib

¹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=et&pubId=8030&furtherPubs=yes>

oluliselt mõjutada sissetulekuid ja sotsiaalkaitseõiguseid; arvestades, et 2016. aastal oli ajutiste lepingute osakaal selgelt suurim noorte hulgas, sest ajutise lepinguga töötas 43,8 % kõigist 15–24-aastastest töötajast;

- L. arvestades, et pensionide piisavus on endiselt probleem, sest sotsiaalse tõrjutuse oht suureneb vanusega, samas kui paljudele eakatele naistele tekitab endiselt raskusi 37 % suurune sooline pensionilõhe, mis suurendab nende vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu; arvestades, et mittestandardsetel töökohtadel ja füüsilisest isikust ettevõtjana töötavate inimeste pensionid on väiksemad kui palgatöötajatel;
- M. arvestades, et sotsiaalteenuste, nagu lapsehoiu-, tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse teenuste, ning liikuvust toetavate taskukohaste teenuste kättesaadavus mõjutab märkimisväärselt sissetuleku piisavust, eelkõige väikese sissetulekuga või sotsiaalkaitsest sõltuvate inimeste jaoks;
- 1. märgib, et kuigi euroalal on majanduslikud tingimused praegu soodsad ja üldine tööhõive pidevalt kasvab, ei ole majanduse taastumine kogu euroalal ühtlaselt jaotunud, ning palju arenguruumi on veel majandusliku lähenemise, noorte ja pikaajalise töötuse, soolise ebavõrdsuse, tööturu killustatuse ja ebavõrdsuse küsimuses, seda eriti haavatavate rühmade puhul, samuti allpool oma kvalifikatsiooni taset töötavate inimeste arvu, üldise vaesuse ja eelkõige palgavaesuse vähendamise osas, laste vaesuse kaotamise ning tootlikkuse tõstmise ja palgakasvu küsimuses; märgib, et sissetulekute ebavõrdsus oleks olnud palju suurem, kui poleks olnud ümberjaotava mõjuga sotsiaalseid siirdeid, mis 2015. aastal vähendasid vaesusriskis elavate inimeste osakaalu ligikaudu ühe kolmandiku võrra (33,7 %); peab siiski kahetsusväärseks asjaolu, et selle mõju oli ebapiisav ja liikmesriikide lõikes väga erinev, vähendades sissetulekute ebavõrdsust rohkem kui 20 % võrra Belgias, Soomes ja Iirimaa, kuid vähem kui 10 % Eestis, Kreekas, Itaalias, Lätis ja Portugalis;
- 2. rõhutab, et sotsiaalsed õigused ning nõuetekohaselt toimiv ja tõhus sotsiaalkaitseüsteem, mis tagab piisava kaitse kõigile töötajatele, olenemata nende töösuhte liigist, lepingust või töövormist, on lisaks aktiivsele ja jätkusuutlikule tööturupoliitikale olulised eeltingimused vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamiseks, eelkõige kõige haavatavamate jaoks, tagades kaasavad riiklikud tööturud ning tugevdades kogu euroala majanduse vastupanu- ja konkurentsivõimet;
- 3. peab tervitatavaks struktuurireformi tugiprogrammi kaudu liikmesriikidele pakutavat suuremat rahalist toetust reformide läbiviimiseks, et luua tööhõivet suurendavaid kvaliteetseid töökohti, vähendada töötust, pannes rõhku pikaajalise ja noorte töötusega võitlemisele, ning leida lahendusi palgatõusuks; peab tervitatavaks komisjoni ettepanekut laiendada struktuurireformi tugiprogrammi riikidesse, mille rahaühik ei ole euro, et edendada majanduslikku ja sotsiaalset lähenemist kogu ELis;
- 4. võtab teadmiseks komisjoni 2018. aasta riigipõhised soovitused, mis moodustavad Euroopa poolaasta protsessis tähtsa osa, ja tunneb heameelt selle üle, et neis on pööratud erilist tähelepanu sotsiaalsetele probleemidele; kutsub komisjoni üles tagama sotsiaalsete ja majanduslike riigipõhiste soovituste kooskõla ning järgima stabiilsuse ja kasvu pakti paindlikkuslauslit, nagu on sätestatud nõukogu ühiselt kokku lepitud seisukohas, mis käsitleb stabiilsuse ja kasvu pakti kehtivate nõuete paindlikumat kasutamist; märgib murega, et 2017. aastaks antud riigipõhiseid soovitusi rakendati

täielikult või osaliselt ainult 50 % ulatuses, ja innustab seetõttu liikmesriike tegema nende soovitude rakendamiseks suuremaid jõupingutusi, seda eelkõige järgmistes valdkondades:

- vaesus ja sotsiaalne tõrjutus, sealhulgas laste vaesus ja palgavaesus, eelkõige haavatavate rühmade hulgas;
 - noorte ja pikaajaline töötus, kooskõlas nõukogu soovitusel, mis käsitleb pikaajaliste töötute integreerimist tööturule¹;
 - sissetulekute ebavõrdsus;
 - palgatõus;
 - võitlus haridussüsteemist varakult lahkumise ning mittetöötavate ja mitteõppivate noorte suure arvu vastu;
 - haridus, elukestev õpe, kutseharidus ja -koolitus;
 - pensionisüsteemide jätkusuutlikkus ja piisavus;
 - tervishoid, sealhulgas pikaajaline hooldus;
 - **kindel ja paindlik tööhõive**;
 - sooline tasakaal, eriti tööturul osalemine ning sooline palga- ja pensionilõhe;
5. rõhutab seetõttu, et inimväärsete töökohtade loomine, juurdepääs sotsiaalkaitsele, olenemata töösuhtest või lepingu liigist, ning palgatõus mõjutavad oluliselt ebavõrdsuse vähendamist, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohtu ning aitavad parandada elatustaset ja toetada majanduse elavdamist; rõhutab, et liikmesriikide reformid, mida komisjon soovib riigipõhiste soovitude kaudu, peaksid seega keskenduma eelkõige meetmetele, mis suurendavad tootlikkust ja jätkusuutliku majanduskasvu potentsiaali, toetavad kvaliteetse tööhõive loomist ning vähendavad ebavõrdsust ja vaesust, eriti laste vaesust; julgustab looma avatud tööhõivevorme ning tagama seejuures kohandatavuse, edendama kaasavat tööturgu ning tagama töö- ja eraelu tasakaalu;
6. peab tervitatavaks komisjoni 13. märtsi 2018. aasta teatist Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise järelevalve kohta (COM(2018)0130), mis lähtub riiklikul tasandil võetud meetmete ja tehtud edusammude analüüsimisel Euroopa sotsiaalõiguste samba prioriteetidest ning viib seeläbi samba kooskõlla Euroopa poolaasta tsükliga; rõhutab, et ELi sotsiaalsed eesmärgid ja kohustused peaksid olema majanduseesmärkidega võrdselt prioriteetsed; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama sotsiaalseid õigusi, rakendades Euroopa sotsiaalõiguste sammast viisil, mis looks ELi jaoks tõelise sotsiaalse mõõtmelise (seadusandluse, poliitiliste otsuste tegemise mehhanismide ja asjakohasel tasandil pakutavate finantsinstrumentide kaudu);
7. märgib, et euroala riikide tööturud erinevad märkimisväärselt ja see on nende nõuetekohase toimimise seisukohalt probleemiks; nõuab seetõttu, ilma et see piiraks siiski subsidiaarsuse põhimõtte kohaldamist, hästi kavandatud tööturupoliitikat ja reforme, mis loovad kvaliteetse tööhõive, edendavad võrdseid võimalusi, töötajate võrdset kohtlemist ning sotsiaal- ja solidaarsusmajandust, hõlbustavad võrdset juurdepääsu tööturule ja sotsiaalkaitset, lihtsustavad tööjõu liikuvust, toovad töötud tööturule tagasi ning vähendavad ebavõrdsust ja soolist tasakaalustamatust; kutsub liikmesriike üles arendama sotsiaal- ja majanduspoliitikat kooskõlas komisjoni 3. oktoobri 2008. aasta soovitusel tööturult tõrjutud isikute aktiivse kaasamise kohta²,

¹ ELT C 67, 20.2.2016, lk 1.

² ELT L 307, 18.11.2008, lk 11.

tagades eelkõige piisava sissetulekutoetuse, kättesaadavad tööturud ja juurdepääsu kvaliteetsetele teenustele, mida kõike peetakse jätkusuutlike tulemuste seisukohalt väga oluliseks;

8. rõhutab vajadust tõsta tööhõivemäära ja edendada inimväärsete töökohtade loomist eelkõige pikaajaliste töötute, madala kvalifikatsiooniga töötajate, noorte ja vanemate töötajate, naiste, rändajate, puudega inimeste, vähemuste ja marginaliseerunud kogukondade, nagu romad, hulgas, et täita strateegia „Euroopa 2020“ eesmärk tõsta tööhõivemäär 75 %ni ning vähendada vaesuse, eriti laste vaesuse ja palgavaesuse ning sotsiaalse tõrjutuse ohtu, millega need inimesed silmitsi seisavad; rõhutab vajadust vähendada vaesuses elavate inimeste arvu, et saavutada strateegia „Euroopa 2020“ eesmärk vähendada vaeste arvu 20 miljoni võrra; rõhutab vajadust vähendada laste vaesust kogu ELi hõlmava lastegarantii rakendamise kaudu;
9. kutsub liikmesriike üles töötama välja Euroopa sotsiaalõiguste sambaga kooskõlas olevaid meetmeid ja strateegiaid nende inimeste sotsiaalsete vajaduste rahuldamiseks, kelle jaoks tööturg on kättesaamatu, nt äärmises puuduses elavad inimesed, nagu kodutud, lapsed ja noored ning füüsilise ja vaimse tervise krooniliste probleemidega inimesed;
10. nõuab riiklikke strateegiaid ja ELi tasandil kooskõlastamist, et võidelda ealise diskrimineerimise vastu tööturgudel vastusena eakamate töötajate arvu kasvule ELi tööjõu hulgas, suurendades selleks muu hulgas teadlikkust nõukogu direktiivist 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel¹, viies töötervishoiu ja tööohutuse eeskirjad vastavusse jätkusuutliku tööhõive eesmärkidega, pidades ühtlasi silmas uusi ja tekkivaid kutsealaseid riske, tagades juurdepääsu elukestva õppe võimalustele ning tõhustades poliitikat, mis toetab töö- ja pereelu ühitamist;
11. kutsub euroala liikmesriike üles positiivset majandusprognoosi täielikult ära kasutama ja viima läbi tööturureforme, mis keskenduvad prognoositavaid, turvalisi ja tähtajatuid töövorme soodustavate töökohtade loomisele, edendavad õiguslikult kindlaid töölepingud, milles sätestatakse töötingimused, ennetades näilise füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemist ja selle vastu võideldes ning tagades piisava sotsiaalkaitse, olenemata töösuhtest või lepingu liigist; kutsub liikmesriike üles võtma vastu nõukogu kavandatud soovitusel sotsiaalkaitse kättesaadavuse kohta ja seda rakendama ning julgustama mittestandardsetes tööhõives osalevaid inimesi liituma sotsiaalkaitsekavadega; rõhutab prognoositavaid ja läbipaistvaid töötingimusi käsitleva direktiivi üle peetavate läbirääkimiste tähtsust;
12. kutsub liikmesriike üles investeerima tervishoiuteenustesse kogu eluea vältel, jätkama tööd 2002. aasta Barcelona lapsehoiueesmärkide täitmiseks ning töötama välja eakate ja ülalpeetavate inimeste hoolduseesmärgid; on veendunud, et hooldusteenuste osutamine perekonnas ei tohiks kahjulikult mõjutada sotsiaal- ja pensionihüvitisi; kutsub sellega seoses liikmesriike üles tagama piisava pensioniõiguste kogunemise;
13. kutsub euroala liikmesriike üles vähendama soolist pensionilõhet ning tagama inimväärsete ja piisavate pensionihüvitiste kaudu põlvkondadevahelise võrdsuse, et

¹ OJ L 303, 2.12.2000, p. 16.

kaotada vanaduspõlve vaesus ja sotsiaalne tõrjutus ning tagada samal ajal, et pensionisüsteemid oleksid pikaajaliselt jätkusuutlikud ja piisavad, ning edendama suuremat tööhõivet kvaliteetsetel töökohtadel, mis annavad riiklikesse pensionisüsteemidesse suurema panuse ega koorma nooremaid põlvkondi; märgib murega, et enamikus euroala liikmesriikides on nii sooline pensionilõhe kui ka ennetähtaegselt pensionile jäämise tase ikka kõrge; juhib tähelepanu sellele, et pensionisüsteemide jätkusuutlikkust on võimalik suurendada mitmete algatuste kaudu, näiteks vähendades töötust, võideldes tõhusalt deklareerimata tööga ning integreerides rändajad ja pagulased tööturule; väljendab heameelt pensionide piisavuse 2018. aasta aruandes esitatud komisjoni soovitusel, mille kohaselt tuleks vanemaealiste sissetulekute piisavust ja pensionisüsteemide finantsilist jätkusuutlikkust käsitleda terviklikul viisil; nõuab, et rohkem analüüsitaks olukorda, milles on kõige vanemad eakad, kelle pension võib olla aja jooksul inflatsiooni tõttu vähenenud;

14. leiab, et liikmesriikide sotsiaalkaitseüsteemide reformid peavad olema välja töötatud nii, et need hõlbustaksid teovõimeliste inimeste osalemist tööturul, muutes töö tasuvaks; rõhutab sellega seoses, et sissetulekutoetus peaks olema suunatud enim abi vajavatele inimestele;
15. märgib, et vabade töökohtade määr oli euroala riikides 2018. aasta esimeses kvartalis 2,1 %, 2017. aastal oli see aga 1,9 % ga; rõhutab, et vajalikke oskusi on võimalik omandada ja oskuste mittevastavuse probleemi saab lahendada, parandades hariduse ja koolituse, sealhulgas sihipärase kvaliteetse koolituse kvaliteeti, kättesaadavust, taskukohasust ja juurdepääsetavust, tugevdades kvalifikatsiooni tõstmise ja ümberõppe meetmeid, pöörates erilist tähelepanu põhioskustele, ning pakkudes täiskasvanute mitteformaalse hariduse võimalusi, mis vajavad kohandatud toetust, sealhulgas ELi rahastamist, ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 149 kohaldamist, ning riiklikul ja piirkondlikul tasandil rahastamist; nõuab sellega seoses erimeetmeid, et toetada haavatavaid rühmi, nagu romad, puudega inimesed, varakult haridussüsteemist lahkujad, pikaajalised töötud ning rändajad ja pagulased; kinnitab vajadust suurendada kutseõppe tööturu vajadustele vastavust ja astuda samme selle huvipakkuvuse suurendamiseks võrreldes akadeemilise haridusega; toetab oskuste täiendamise meetme jätkuvat rakendamist ja järelevalvet, et aidata inimestel omandada 21. sajandi põhioskuseid; kutsub liikmesriike üles seadma esikohale põhjaliku koolituse andmise digitaal- ja ettevõtlusoskuste alal ning võtma oskuste täiendamise ja ümberõppe valdkonnas arvesse üleminekut digitaalsele majandusele;
16. väljendab muret asjaolu pärast, et ELi 19 liikmesriigi keskmine haridusele ettenähtud valitsemissektori üldkulude määr protsendina SKPst langes ajavahemikul 2009–2016 järjest igal aastal¹; rõhutab, et hästi rahastatud riiklikud haridussüsteemid on võrdsuse ja sotsiaalse kaasatuse tagamiseks hädavajalikud;
17. märgib suure murega, et vähese või puuduliku kirjaoskusega, sealhulgas vähese või puuduliku funktsionaalse ja meediakirjaoskusega ELi kodanike arv on jätkuvalt suur, mis raskendab tõsiselt sisukat ja tõhusat osalemist avalikus elus ja tööturul;
18. toetab duaalõppe ja muude sarnaste meetmete edendamist; rõhutab, et tõhus side hariduse, teadusuuringute, innovatsiooni ja tööturu vahel võib otsustavalt edendada

¹ Eurostati andmed.

töökohtade loomist;

19. rõhutab, et ohutu ja nõuetekohane õpikeskkond on hädavajalik õpilaste ja õpetajate heaolu tagamiseks;
20. palub komisjonil ja liikmesriikidel töötada tööhõive-, haridus- ja sotsiaalpoliitikas välja erimeetmed, et tagada puudega ja ebasoodsa taustaga inimeste tulemuslik kaasatus;
21. juhib tähelepanu vajadusele kavandada ja edendada koolides hästi korraldatud ja ajakohaseid kutsenõustamisprogramme, eelkõige maa- ja mägipiirkondades, piirialadel ja saartel;
22. toetab üliõpilaste, töötajate, sportlaste ja kunstnike liikuvust ELis ja euroalal; tunneb siiski muret selle pärast, et märkimisväärsed elu- ja töötingimuste erinevused euroalal põhjustavad sundrännet, mis süvendab veelgi ajude äravoolu mõju; juhib tähelepanu sellele, et ajude äravoolu pidurdamise peamine eeltingimus on inimväärsete töökohtade loomine ning tulemuslike haridus-, koolitus- ja karjäärinõustamisstrateegiate edendamine; nõuab, et tulevaste haridus- ja tööhõivemeetmetega, sealhulgas Euroopa haridusruumi täieliku väljaarendamisega, käsitletaks tõhusalt nimetatud olukorda; rõhutab vajadust võtta kasutusele Euroopa üliõpilaspilet, et edendada õpiliikuvust ja lihtsustada tunnistuste, diplomite ja kutsekvalifikatsioonide vastastikust tunnustamist, mis vähendaks üliõpilaste ning haridus- ja koolitusasutuste halduskoormust ja kulusid;
23. rõhutab, et koostööraamistiku „Haridus ja koolitus 2020“ (HK 2020) võrdlusaluste põhjal peaks 2020. aastaks olema puuduliku lugemisoskuse ja nõrkade matemaatika- ja teadusalaste oskustega 15aastaste osakaal alla 15 %; pooldab 15aastaste kehva haridusalase edasijõudmise näitaja (rahvusvahelise õpilaste hindamise programmi (PISA) uuringu põhjal kehvad tulemused matemaatikas) lisamist uude sotsiaalnäitajate tulemustabelisse;
24. tuletab meelde, et vastavalt koostööraamistikus HK 2020 sätestatud sihttasemetele peaks 2020. aastaks olema alusharidust saavate laste (neljandast eluaastast kuni kohustusliku koolieani) osakaal vähemalt 95 %; rõhutab, et sotsiaalnäitajate tulemustabelis on lastehoiu valdkonna kohta vaid üks näitaja, mis puudutab ametlikus lapsehoiuis olevaid alla kolmeaastaseid lapsi; rõhutab, et puudub teave vanemate, kuid veel eelkooliealiste laste kohta, samuti teave lapsehoiuvõimaluste ulatuse kohta, mida mõõdetakse osutatud teenustundidega;
25. võtab arvesse avatud hariduse ja avatud ülikoolide, eelkõige töötajatele pakutavate veebipõhiste koolitusprogrammide positiivset osa teadmiste ja oskuste omandamises, kuna tegemist on dünaamilise õppevormiga, mis vastab osalejate praegustele vajadustele ja huvidele;
26. kordab oma nõudmist, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus tuleks programmi „Erasmus+“ rahastamispaketti vähemalt kolmekordistada, et kaasata kogu Euroopas rohkem noori, noorteorganisatsioone, gümnaasiumiõpilasi ja praktikante; nõuab, et erilist tähelepanu pöörataks ebasoodsa sotsiaal-majandusliku taustaga inimestele, et võimaldada neil programmis osaleda, samuti puuetega inimestele kooskõlas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonist ELile ja liikmesriikidele tulenevate kohustustega;

27. tuletab meelde kultuuri- ja loomesektori strateegilist potentsiaali ELis töökohtade ja jõukuse loojana; rõhutab, et kultuuri- ja loomemajandusse kuulub 11,2 % kõigist eraettevõtjatest ja 7,5 % kõigist ELi kogumajanduse töötajatest ning see majandusharu loob 5,3 % Euroopa kogulisandväärtusest; toonitab kultuuri- ja loomemajanduse tähtsust Euroopa kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse säilitamisel ja edendamisel ning selle panust majanduskasvu, innovatsiooni ja tööhõivesse, iseäranis noorte tööhõivesse;
28. rõhutab, et piisavad investeeringud haridusse, eelkõige digitaaloskustesse ja programmeerimisse, ning kavandamine selles valdkonnas on hädavajalik, et tagada liidu konkurentsivõime, kvalifitseeritud tööjõu kättesaadavus ja töötajate tööesobivus;
29. palub komisjonil luua noortele stiimulid ettevõtte loomiseks ja pakkuda neile selles tehnilist tuge ning esildada meetmed ettevõtluse edendamiseks, mis toimuks muu hulgas ka liikmesriikide koolide õppekavade kaudu;
30. rõhutab vajadust viia läbi reformid, mis valmistavad tööturгу ja selle tööjõudu ette igas vanuses ja eri taustaga inimestele mõeldud digiüleminekuks paindliku, õppijapõhise lähenemisviisi kaudu, tagades eelkõige asjakohased võimalused elukestvaks õppeks ja digitaaloskuste alaseks koolituseks, mis on teadmistel põhineva majanduse keskne osa; rõhutab, kui tähtis on elukestev karjäärinõustamine inimese asjakohastes, paindlikes ja kvaliteetsetes koolitus- ja karjäärivõimalustes osalemise tagamisel; tuletab sellega seoses meelde tööturu kiirest muutumisest tingitud oskuste prognoosimise piiranguid ning rõhutab, kui tähtsad on seejuures valdkonnaülesed oskused, nagu suhtlemine, probleemide lahendamine, loovus ja õppimisvõime, mis kõik tugevdavad inimeste vastupanuvõimet ning suurendavad nende muutustega kohanemise ja elu jooksul uute oskuste omandamise võimet; toob esile vajaduse tagada, et riiklikud sotsiaalkaitsesüsteemid pakuksid piisavat kaitset kõigile töötajatele, kaasa arvatud neile, kes töötavad uutes tööhõivevormides ja uut tüüpi lepingutega, ning piisavat toetust neile, kes ei saa töötada või ei suuda tööd leida; palub liikmesriikidel töötada välja tööturupoliitika, mis toetab sektoritevahelist liikuvust ja töötajate ümberõpet, mis muutub järjest olulisemaks, sest meie tööturud kohanevad majanduse digitehnoloogiale üleminekul; rõhutab sellega seoses vajadust kindlustada nii ametiühingute kui ka tööandjate organisatsioonide kaasamine, et tagada õiglane üleminek;
31. kutsub euroala liikmesriike üles viima ellu vajalikke reforme ja suurendama sotsiaalseid investeeringuid, et tagada oma tervishoiusüsteemi juurdepääsetavus, kättesaadavus, taskukohasus, kvaliteet ja kulutasuvus; nõuab Euroopa eesmärki uuendamist, et oluliselt suurendada tervena elatud aastate arvu, muutes ennetuse lisaks ravimeetmetele ELi tervishoiupoliitika prioriteediks; nõuab tervise edendamise kampaaniate aktiivset läbiviimist;
32. nõuab pikaajalise hoolduse süsteemide kvaliteedi ja juurdepääsetavuse Euroopa strateegiat, milles järgitakse pikaajalise hoolduse ja tugiteenuste õiguste- ja kogukonnapõhist käsitusviisi; nõuab pikaajalise hoolduse teenustesse märkimisväärsete investeeringute tegemist, et valmistuda ette vajaduste suurenemiseks, mida prognoositakse demograafilist muutust silmas pidades; tunnistab, et pikaajalise hoolduse sektor pakub ebapiisavaid töötingimusi, ja nõuab pikaajalise hoolduse kvaliteedi tagamiseks hooldustöö ja hooldusteenuste valdkonna töötingimuste ümberhindamist;

33. juhib tähelepanu sellele, et parema töö- ja eraelu tasakaalu jaoks on vaja hästi kavandatud poliitikat, mis hõlmab taskukohase lastehoiu- ja väikelastehoiu ning pikaajalise hoolduse teenuste pakkumist, tasakaalustab sooliselt meeste ja naiste hooldajarooli ning edendab paindlikku töökorraldust ning soodsa ja tasustatud rasedus- ja sünnitus-, isa- ja hoolduspuhkuse kasutamist; on sellega seoses seisukohal, et parema töö- ja eraelu tasakaalu saavutamiseks tuleb vastu võtta tasakaalustatud direktiiv vanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalu kohta; nõuab lisaks Euroopa algatust sotsiaalkaitse ja mitteametlikele hooldajatele mõeldud teenuste kohta;
34. rõhutab struktureeritud dialoogi ning tööandjate organisatsioonide, ametiühingute ja kodanikuühiskonna organisatsioonide osaluse edendamise tähtsust tööhõive- ja sotsiaalpoliitika ning reformide väljatöötamisele ja rakendamisele kaasaaitamisel ning nende poolaasta protsessis aktiivse osalemise tähtsust;
35. on veendunud, et ülemaailmse konkurentsivõime säilitamiseks ja suurendamiseks peab liikmesriikide tööturu õigusraamistik olema selge, lihtne ja paindlik ning hoidma kõrgeid tööstandardeid;
36. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Sel aastal valmistas tööhõive- ja sotsiaalkomisjon tavapärase majandus- ja rahanduskomisjonile koostatava arvamuse asemel esmakordselt ette eraldi raporti euroala tööhõive- ja sotsiaalpoliitika kohta. Raportöör peab sellist arengut tervitatavaks, kuna ta usub kindlalt, et tööhõive- ja sotsiaalaspektid on üldise majanduspoliitika ja sotsiaalse sidususe elutähtis ja lahutamatu osa ning seetõttu tuleks neile piisavalt tähelepanu pöörata. Töökohtade loomine aitab kaasa tulevasele majandusarengule, kuna see toetab nõudlust, vähendab ebavõrdsust ja parandab elatustaset.

Euroopa majandus kasvab ning avaliku sektori rahanduses, investeringutes ja tööhõives on näha positiivset tulevikku. ELi praegune SKP on juba kõrgem sellest, mis oli enne kriisi, ja töötusemäär oli 2018. aasta jaanuaris 8,6 %, mis oli madalaim euroalal mõõdetud määr alates 2008. aasta lõpust. Tänu reformidele, mis olid juba liikmesriikides ellu viidud, ja Euroopa investeerimiskava rahalisele toetusele on investeringud taastuma hakanud. On tähtis neid edusamme täielikult ära kasutada ja – nagu president Juncker oma kõnes olukorra kohta Euroopa Liidus rõhutas – parandada katust Euroopa kohal, kuni päike veel paistab. Kuigi üldised majanduslikud tingimused Euroopas on positiivsed, on eelkõige noorte töötust, tööturu killustatust ja ebavõrdsust, palgavaesust, tootlikkust, palgakasvu, pensioneid, sotsiaalkaitset ja tervishoiuteenuseid puudutava olukorraga seoses veel palju arenguruumi. Komisjoni teatised riigipõhiste soovitude kohta sisaldavad põhjalikku analüüsi reformide vajaduse kohta ja on Euroopa poolaasta tsükli tähtis osa. Raportöör peab tervitatavaks, et Euroopa sotsiaalõiguste samm on sellest aastast alates Euroopa poolaastasse integreeritud. Samas märgib raportöör murega, et liikmesriigid ei rakenda riigipõhiseid soovitusi piisavalt: komisjoni andmed näitavad, et Euroopa poolaasta algusest alates on täielikult rakendatud ainult 9 % soovitustest ja lausa 30 % soovitustest on rakendatud vähesel määral või üldse mitte. Veelgi enam murettekitav on see, et sellel olukorral on negatiivne suundumus: 2017. aastal rakendati täielikult vaid 1 % soovitustest ja lausa 50 % soovitustest rakendati vähesel määral või üldse mitte. Olukord takistab tõsiselt ELi reformide edenemist ja sellega peab kiiremas korras tegelema.

Raportöör tahab rõhutada, et töötuse määra langemine üksi ei ole piisav. Euroopa peab looma tõeliselt kaasavad tööturud, mis tagavad kvaliteetse tööhõive kõigile, sealhulgas sellistele ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele nagu naised, noored, puudega ja rändetaustaga inimesed. Liikmesriikide reformid peavad soodustama usaldusväärsete töölepingute kasutamist, võitlema näiliste füüsilisest isikust ettevõtjate vastu ja tagama piisava sotsiaalkaitse kõigi lepingute puhul. Samuti peaksid reformid tööjõu liikuvuse toetamise, töötute taasintegreerimise meetmete ja sobivate koolituste tagamise ning võrdsete võimaluste edendamise kaudu võimaldama kergelt tööturule sisenemist ja taassisenemist. Tegeleda tuleb ka kiirelt muutuvast töökorraldusest ja digitehnoloogiale üleminekust tulenevate probleemidega. Töötajatel peavad olema vajalikud oskused ning seetõttu tuleb luua võimalused elukestvaks õppeks ning kvalifikatsiooni tõstmiseks ja ümberõppeks. Raportöör leiab, et vaja on ka paremat töö- ja eraelu tasakaalustamise poliitikat, mis võimaldaks paindlikku töökorraldust, soodsa perepuhkuse kasutamist ja rohkem investeringuid taskukohase hinnaga kvaliteetsetesse lapsehoiuteenustesse.

12.7.2018

KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS

tööhõive- ja sotsiaalkomisjonile

euroala tööhõive- ja sotsiaalpoliitika kohta
(2018/2034(INI))

Arvamuse koostaja: Nikolaos Chountis

ETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. võtab murega teadmiseks püsivad sotsiaalmajanduslikud erinevused euroalal; on seisukohal, et võrdne juurdepääs kaasavale ja kvaliteetsele haridusele ning kõigile kättesaadavad elukestva õppe võimalused on sotsiaalmajandusliku lähenemise eeltingimuseks; juhib sellega seoses tähelepanu liikmesriikide ja sotsiaalsete rühmade vahelistele püsivatele erinevustele ELi peamiste haridusalaste näitajate osas;
2. on sügavalt mures, et ELi 19 liikmesriigi keskmine haridusele ettenähtud valitsemissektori üldkulude määr protsendina SKPst langes ajavahemikul 2009–2016 järjest igal aastal¹; peab kahetsusväärseks, et haridus- ja koolitussektor on kokkuhoiupoliitika tõttu tugevasti kannatanud, ja rõhutab, et hästi rahastatud riiklikud haridussüsteemid on võrdsuse ja sotsiaalse kaasatuse tagamiseks hädavajalikud; nõuab seepärast euroala makromajanduspoliitika prioriteetide ümberkujundamist, et näha ette suuremad avaliku sektori kulutused haridusele ja koolitusele suure mitmekordistava mõjuga investeringuna; palub komisjonil liikmesriikide tulemuslikkuse jälgimiseks võtta sotsiaalnäitajate tulemustabelis kasutusele näitaja, millega mõõdetakse haridusele ettenähtud (eelkõige avaliku sektori) kulutusi osakaaluna SKPst (või õpilase kohta);
3. rõhutab, et ebasoodne sotsiaalne olukord tingib sageli halva hariduse ja vastupidi; rõhutab samuti, et pidevalt muutuvasteadmispõhises majanduses sõltub töölesobivus, sealhulgas võrreldavate nn kõvade põhioskustega õpilaste seas, peale lugemisoskuse ning matemaatika- ja teadusalaste oskuste, sageli ja olulisel määral nn pehmematest oskustest (suhtlus, kriitiline mõtlemine, koostöö, loominguline innovatsioon,

¹ Eurostati andmed.

- enesekindlus ja õppimisoskus); rõhutab, et piisavalt rahastatud hea hariduse ja elukestva õppe süsteem, mis tõepoolest edendab õigust haridusele ja millega kaasneb toetav poliitika, sealhulgas tõhus stipendiumisüsteem, võib aidata sellest nõiaringist välja murda ning edendada sotsiaalset kaasatust ja võrdseid võimalusi;
4. rõhutab, et hoolimata euroala majandusseisu paranemisest ja uute töökohtade loomisest on teatavates liikmesriikides noorte töötus lubamatult suur ning kuigi noorte töötuse määr on 2013. aastast langenud, on see liikmesriigiti väga erinev;
 5. märgib suure murega, et vähese või puuduliku kirjaoskusega, sealhulgas vähese või puuduliku funktsionaalse ja meediakirjaoskusega ELi kodanike arv on jätkuvalt suur, mis raskendab tõsiselt sisukat ja tõhusat osalemist avalikus elus ja tööturul;
 6. soovib edendada poliitikat, mis seob õpingud tööturu nõuetega; rõhutab, et tõhus side hariduse, teadusuuringute, innovatsiooni ja tööturu vahel võib otsustavalt edendada töökohtade loomist;
 7. rõhutab, et ohutu ja piisaval tasemel õpikeskkond on hädavajalik õpilaste ja õpetajate heaolu tagamiseks; palub sellega seoses, et liikmesriigid investeeriksid rohkelt vahendeid üldkasutatavate ehitiste, eelkõige koolide korrashoidu ja arhitektuuri valdkonnas esinevate takistuste kõrvaldamisse;
 8. palub komisjonil ja liikmesriikidel töötada tööhõive-, haridus- ja sotsiaalpoliitikas välja erimeetmed, et tagada puuetega ja ebasoodsa taustaga inimeste tulemuslik kaasatus;
 9. juhib tähelepanu vajadusele kavandada ja edendada koolides hästi korraldatud ja ajakohaseid kutsenõustamisprogramme, eelkõige maa- ja mägiapiirkondades, piirialadel ja saartel;
 10. toetab üliõpilaste, töötajate, sportlaste ja kunstnike liikuvust ELis ja euroalal; tunneb siiski muret selle pärast, et märkimisväärsed elu- ja töötingimuste erinevused euroalal põhjustavad sundrännet, mis süvendab veelgi ajude äravoolu mõju; juhib tähelepanu sellele, et ajude äravoolu pidurdamise peamine eeltingimus on inimväärsede töökohtade loomine ning tulemuslike haridus-, koolitus- ja karjäärinõustamisstrateegiate edendamine; nõuab, et tulevaste haridus- ja tööhõivemeetmetega, sealhulgas täiemahulise Euroopa haridusruumi väljaarendamisega, käsitletakst tõhusalt nimetatud olukorda; rõhutab vajadust võtta kasutusele Euroopa üliõpilaspilet, et edendada õpiliikuvust ja lihtsustada tunnistuste, diplomite ja kutsekvalifikatsioonide vastastikust tunnustamist, mis vähendaks üliõpilaste ning haridus- ja koolitusasutuste halduskoormust ja kulusid;
 11. rõhutab, et koostööraamistiku „Haridus ja koolitus 2020“ (HK 2020) võrdlusaluste põhjal peaks 2020. aastaks olema puuduliku lugemisoskuse ja nõrkade matemaatika- ja teadusalaste oskustega 15aastaste osakaal alla 15 %; pooldab 15aastaste kehva haridusalase edasijõudmise näitaja (rahvusvahelise õpilaste hindamise programmi (PISA) uuringu põhjal kehvad tulemused matemaatikas) lisamist uude sotsiaalnäitajate tulemustabelisse; kutsub aga komisjoni üles kaasama sellesse ka edasijõudmiskeskuste esinemist lugemisoskuses ja/või loodusteadustes;
 12. tuletab meelde, et vastavalt koostööraamistikus HK 2020 sätestatud sihttasemetele

peaks 2020. aastaks olema alusharidust saavate laste (neljandast eluaastast kuni kohustusliku koolieani) osakaal vähemalt 95 %; rõhutab, et sotsiaalnäitajate tulemustabeli valdkonnas „lapsehoid“ kehtib ametlikus lapsehoiuis olevate alla kolmeaastaste laste kohta vaid üks näitaja; rõhutab, et puudub teave vanemate, kuid veel eelkooliealiste laste kohta, samuti teave lapsehoiuvõimaluste ulatuse kohta, mida mõõdetakse osutatud teenustundidega;

13. võtab arvesse avatud hariduse ja avatud ülikoolide, eelkõige töötajatele pakutavate veebipõhiste koolitusprogrammide positiivset osa teadmiste ja oskuste omandamises, kuna tegemist on dünaamilise õppevormiga, mis vastab osalejate praegustele vajadustele ja huvidele;
14. peab laste vaesust suureks probleemiks, mille puhul peaks Euroopa võtma märkimisväärseid meetmeid; nõuab lastegarantii kiiret rakendamist kõigis liikmesriikides, et igale praegu vaesuseohus elavale lapsele oleks tagatud tasuta tervishoid, haridus ja lapsehoid, korralik eluase ja õige toitumine; rõhutab, kui tähtis on sünnituseelne hooldus ja väikelapse areng; nõuab kaasavaid haridussüsteeme kõigil haridustasemetel, sealhulgas pärast kooli toimuvat lapsehoidu; rõhutab, et lastegarantii rakendamine eeldab piisavat rahastamist riikide ja ELi tasandil; nõuab seetõttu selle rahastamise võimendamist, võimaluse korral Euroopa Sotsiaalfondi ja euroala uue lähenemise rahastamisvahendi kaudu; palub, et lastegarantiisse tehtavate riiklike avaliku sektori investeeringute suhtes kohaldataks stabiilsuse ja kasvu pakti sotsiaalinvesteeringute hõbereeglit;
15. rõhutab, et noortegarantii üks eesmärgid on tagada, et kõik kuni 25aastased noored saavad hiljemalt nelja kuu möödudes töötuks jäämisest või formaalharidussüsteemist lahkumisest töö, haridustee jätkamise, õpipoisiõppe või praktika kvaliteetse pakkumise; nõuab seepärast noortegarantii täielikku rakendamist ja keskendumist kvaliteetsetele pakkumistele ning kõigi NEET-noorte tulemuslikule kaasamisele¹; rõhutab, et see eeldab järgmises mitmeaastas finantsraamistikus (pärast 2020. aastat) piisavat rahastamist, sealhulgas Euroopa Sotsiaalfondi vahendite suurendamist ja noorte tööhõive algatuse vahendite täiendamist vähemalt 21 miljardi euroniga; palub, et noortegarantiisse ja pikaajaliste töötute integreerimisse tehtavate riikide avaliku sektori investeeringute suhtes kohaldataks stabiilsuse ja kasvu pakti sotsiaalinvesteeringute hõbereeglit;
16. toetab oskuste garantiid kui kõigile mõeldud uut õigust omandada 21. sajandi põhioskused, sh digikirjaoskus; on seisukohal, et oskuste garantii peaks hõlmama õpivajaduste individuaalset hindamist, kvaliteetset õpivõimalust ning omandatud oskuste ja pädevuste süsteemset valideerimist, mis võimaldab neid tööturul kergesti tunnustada; rõhutab, et oskuste garantii on tähtis sotsiaalinvesteering, mida tuleb riikide ja ELi tasandil piisavalt rahastada; nõuab seetõttu oskuste garantii rahastamise suurendamist, võimaluse korral Euroopa Sotsiaalfondi suurendamise ja euroala uue lähenemise rahastamisvahendi kaudu;
17. kordab Euroopa Parlamendi üleskutset, et järgmises mitmeaastas finantsraamistikus vähemalt kolmekordistataks programmi „Erasmus+“ rahastamispaketti, et kaasata kogu Euroopas rohkem noori, noorteorganisatsioone, gümnaasiumiõpilasi ja praktikante;

¹ NEET-noored: mittetöötavad ja mitteõppivad noored.

nõuab, et erilist tähelepanu pöörataks ebasoodsa sotsiaal-majandusliku taustaga inimestele, et võimaldada neil programmis osaleda, samuti puuetega inimestele kooskõlas ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonist ELile ja liikmesriikidele tulenevate kohustustega;

18. nõuab nn hõbereegli kehtestamist sotsiaalsetele investeeringutele, mida tuleb kohaldada stabiilsuse ja kasvu pakti rakendamisel, nimelt pidada teatavaid avaliku sektori sotsiaalseid investeeringuid, millel on selge positiivne mõju majanduskasvule (nt lastegarantii, noortegarantii ja oskuste garantii), soodsama kohtlemise vääriliseks riikide eelarvepuudujäägi ja 1/20 võlareegli täitmise hindamisel; rõhutab, et eelarve konsolideerimine ei tohiks õhnestada Euroopa sotsiaalinvesteeringute riiklikku kaasrahastamist;
19. nõuab järgmises mitmeaastases finantsraamistikus piisavat rahastamist suurenevate vajaduste rahuldamiseks; nõuab eelkõige:
 - a) noorte tööhõive algatuse tugevdamist, eraldades sellele spetsiaalsel eelarvereval vähemalt 3 miljardit eurot aastas;
 - b) Euroopa Sotsiaalfondi rahastamispaketi märgatavat suurendamist;
20. tuletab meelde kultuuri- ja loomesektori strateegilist potentsiaali ELis töökohtade ja jõukuse loojana; rõhutab, et kultuuri- ja loomemajandusse kuulub 11,2 % kõigist eraettevõtjatest ja 7,5 % kõigist ELi kogumajanduse töötajatest ning see majandusharu loob 5,3 % ELi kogu lisaväärtusest; toonitab kultuuri- ja loomemajanduse tähtsust Euroopa kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse säilitamisel ja edendamisel ning selle panust majanduskasvu, innovatsiooni ja tööhõivesse, iseäranis noorte tööhõivesse;
21. kutsub komisjoni üles kasutama täielikult ära ELi poliitikasuundade vahelisi sünergiavõimalusi, et kasutada tõhusalt ELi programmide (nagu „Horisont 2020“, Euroopa ühendamise rahastu, „Erasmus+“, Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programm, „Loov Euroopa“ ja COSME) ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kaudu kättesaadavaid rahalisi vahendeid, et toetada arvukamaid kultuuri- ja loomemajanduse projekte; märgib, et eriti programmide „Loov Euroopa“ ja „Horisont 2020“ ning struktuurifondide (Euroopa Regionaalarengu Fond ja Euroopa Sotsiaalfond) puhul tuleks konkreetselt hinnata kultuuri- ja loomemajanduse mõju majanduskasvule, tööhõivele ja territoriaalsele ühtekuuluvusele ning seda täiendavalt edendada; rõhutab, et see protsess peaks looma kindla ja sidusa aluse mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamiseks ning ELi programmide ülesehituseks pärast 2020. aastat;
22. nõuab ELi ja liikmesriikide haridus-, koolitus- ja oskuste arendamise poliitika põhjalikku muutmist, et vähendada kooli pooleli jätmist ning mittetöötavate ja mitteõppivate noorte (NEET-noored) arvu ning seega pakkuda kaasatuse tagamisele suunatud haridust ja elukestvat õpet; toonitab, et selline noortele keskenduv poliitika, mis peaks hõlmama ka elukestvat õpet, ei tohiks üksnes olla kohandatud tööturu nõudmistele, vaid peaks ka terviklikul viisil edendama isiklikku ja ühiskondlikku arengut.
23. rõhutab, et piisavad investeeringud haridusse, eelkõige digitaaloskustesse ja

programmeerimisse, ning kavandamine selles valdkonnas on hädavajalik, et tagada liidu konkurentsivõime, kvalifitseeritud tööjõud ja töötajate tööesobivus;

24. palub komisjonil luua noortele stiimulid ettevõtete loomiseks ja pakkuda neile selles tehnilist tuge ning kavandada meetmed ettevõtluse edendamiseks ka liikmesriikide koolide õppekavade kaudu;
25. palub riikide ametiasutustel innustada firmasid ka maksusoodustuste kaudu või nähes ette rahalisi soodustusi sotsiaalmaksete tasumisel ettevõtjatele, kes investeerivad oma töötajate koolitamisega ja võtavad tööle äsja gümnaasiumi või ülikooli lõpetanud;
26. on seisukohal, et oskuste parem vastavusse viimine töökohtadega ja kutsekvalifikatsioonide parem vastastikune tunnustamine on tähtis, et vähendada liidus kutseoskuste nappust ja mittevastavust nõudlusele;
27. võtab teadmiseks ja mõistab hukka töötingimused, millega kuritarvitatakse sageli elukutselisi sportlasi, näiteks fiktiivne füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine, palga mittemaksmine ja ebapiisavad tervishoiu-, kindlustus- ja vanaduspensioniga seotud nõuded, ning juhib tähelepanu vajadusele muuta olemasolevat õigusraamistikku; palub komisjonil esitada laiaulatuslik tegevuskava elukutseliste sportlaste inimväärsete töötingimuste edendamiseks, alustades euroala riikidega ja kaasates kõik spordisektori asjaomased sotsiaalpartnereid.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	11.7.2018
Lõpphääletuse tulemus	+: 22 -: 2 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Rupert Matthews, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Elena Gentile, Sylvie Guillaume, Morten Løkkegaard, Liadh Ní Riada, Algirdas Saudargas
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	Ivo Vajgl

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

22	+
EFDD	Isabella Adinolfi
GUE/NGL	Nikolaos Chountis, Liadh Ní Riada
PPE	Andrea Bocskor, Svetoslav Hristov Malinov, Algirdas Saudargas, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
S&D	Silvia Costa, Damian Drăghici, Elena Gentile, Sylvie Guillaume, Petra Kammerevert, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Julie Ward
Verts/ALE	Jill Evans, Helga Trüpel

2	-
ECR	Angel Dzhambazki, Rupert Matthews

4	0
ALDE	María Teresa Giménez Barbat, Morten Løkkegaard, Ivo Vajgl
ENF	Dominique Bilde

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	9.10.2018
Lõpphääletuse tulemus	+: 30 -: 8 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Laura Agea, Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Arne Gericke, Marian Harkin, Krzysztof Hetman, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Miapetra Kumpula-Natri, Dietmar Köster, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Joëlle Mélin, Anthea McIntyre, Elisabeth Morin-Chartier, Georgi Pirinski, Dennis Radtke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Siôn Simon, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Lampros Fountoulis, Renate Weber
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Amjad Bashir, Ivari Padar, Csaba Sógor, Tom Vandenkendelaere,
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 200 lg 2)	

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

30	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Marian Harkin, Yana Toom, Renate Weber
PPE	David Casa, Krzysztof Hetman, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Dennis Radtke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Csaba Sógor, Romana Tomc, Tom Vandenkendelaere
S&D	Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Agnes Jongerius, Javi López, Jan Keller, Miapetra Kumpula-Natri, Dietmar Köster, Ivari Padar, Georgi Pirinski, Siôn Simon
VERTS/ALE	Jean Lambert

8	-
ECR	Amjad Bashir, Arne Gericke, Czesław Hoc, Anthea McIntyre, Ulrike Trebesius
ENF	Dominique Martin, Joëlle Mélin
NI	Lampros Fountoulis

4	0
EFDD	Laura Agea
GUE/NGL	Rina Ronja Kari, Kostadinka Kuneva
PPE	Ádám Kósa

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu